

برگ تشخیص مالیات چیست؟ + نکات مهم برگ تشخیص مالیاتی

- نویسنده : حسابدانان
- مدت زمان مطالعه : ۹ دقیقه
- سطح : متوسط
- پیش نیاز :
- دسته بندی : مالیات
- تاریخ : ۳۰ / ۰۸ / ۱۴۰۳

* فهرست مطالب :

- ۱ - اخذ مالیات از چه اشخاصی است؟
- ۲ - رسیدگی مالیاتی
- ۳ - مهلت رسیدگی مالیاتی
- ۴ - برگ تشخیص مالیاتی چیست؟
- ۵ - انواع برگ تشخیص مالیاتی؟
- ۶ - اعتراض به برگ تشخیص مالیاتی؟
- ۷ - اگر سوالی درباره برگ تشخیص مالیاتی دارید، مشاوره مالیاتی کسب و کار خود را از ما بگیرید!

* مقدمه :

مالیات همیشه یکی از منابع تامین بودجه دولت هاست که به طرق مختلف از اشخاص متفاوت اخذ می شود. مالیات در یک کلام یعنی پول اداره ی کشور. دولت ها هزینه هایی مانند امنیت، آموزش، تامین اجتماعی و ... را بر عهده دارند و برای تامین این هزینه ها، روی مالیات به عنوان درآمدهای دیگر، حساب ویژه ای باز کرده اند. افراد جامعه مالیات پرداخت می کنند و دولت ها نیز در قبال مالیات دریافت شده به آن ها خدمات ارائه می دهند. بنابراین مالیات یکی از دغدغه های مهم صاحبین کسب و کار هاست.

به این ۳ ماده قانون اساسی توجه کنید :

اصل ۲۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران :

برخورداری از تامین اجتماعی از نظر بازنشستگی، بیکاری، پیری، از کار افتادگی، بی سرپرستی، در راه ماندگی، حوادث و سوانح، نیاز به خدمات بهداشتی درمانی و مراقبت های پزشکی به صورت بیمه و غیره، حقی است همگانی. دولت موظف است طبق قوانین از محل درآمدهای عمومی و درآمدهای حاصل از مشارکت مردم، خدمات و حمایت های مالی فوق را برای یک یک افراد کشور تامین کند.

اصل ۳۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران :

دولت موظف است وسایل آموزش و پرورش رایگان را برای همه ملت تا پایان دوره متوسطه فراهم سازد و وسایل تحصیلات عالی را تا سر حد خود کفایی کشور به طور رایگان گسترش دهد.

اصل ۳۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران :

داشتن مسکن متناسب با نیاز، حق هر فرد و خانواده ایرانی است. دولت موظف است با رعایت اولویت برای آن ها که نیازمند ترند به خصوص روستائینان و کارگران زمینه اجرای این اصل را فراهم کند.

به نظر شما هزینه هایی که قانون بر عهده ی دولت گذارده است، از کجا باید تامین گردد ؟

شاید مهم ترین و بهترین پاسخ این باشد : مالیات

برای دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص مالیات بر ارزش افزوده، محصول رایگان اعتبار در مالیات بر ارزش افزوده را از [اینجا](#) مطالعه کنید.

۱- اخذ مالیات از چه اشخاصی است ؟

اگر بخواهیم نگاهی به اقتصاد جامعه و کشور داشته باشیم، متوجه این موضوع می شویم که چرخه ی اقتصادی کشور با وجود اشخاص حقوقی و صاحبین

مشاغل است که پا برجاست، به همین دلیل قوانین و مقررات فراوانی برای آن‌ها در نظر گرفته شده است. به تبع همین امر در قوانین مالیاتی نیز باید ها و نبایدهایی برای این اشخاص ذکر شده است که به تکالیف مالیاتی معروف است.

در همین راستا به منظور اینکه این اشخاص تکالیف مالیاتی خود را رعایت و صورت وضعیت مالی و صورت سود و زیان خود را در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار دهند تا میزان مالیات بر درآمد عملکرد خود را پرداخت کنند، ملزم به تنظیم اظهارنامه مالیاتی می باشند.

این مهم ترین تکلیف این اشخاص است.

مرجع آموزشی حسابداران؛ واحد مالی کارفرمایان

۲ - رسیدگی مالیاتی :

در قانون مالیات های مستقیم وظیفه شناسایی و تشخیص درآمد مشمول مالیات، مطالبه و وصول مالیات موضوع این قانون به سازمان امور مالیاتی کشور محول می شود. این ۴ مورد تکالیفی است که طبق قانون بر عهده سازمان امور مالیاتی کشور گذاشته شده است.

رسیدگی مالیاتی = صحت سنجی و تطبیق ابرازات مودی با اسناد و مدارک و همچنین قوانین و مقررات مالیاتی جهت صدور برگ تشخیص و برگ مطالبه مالیاتی

ابرازات مودی در اکثر مواقع قابل پذیرش سازمان امور مالیاتی قرار نمی گیرد، به همین دلیل است که فرآیند حسابرسی مالیاتی آغاز می شود.

بعد از اتمام این فرآیند برگه ای تحت عنوان برگه تشخیص مالیاتی صادر می شود که رقم مالیات در آن مشخص است.

این برگه هم قابل پذیرش و هم قابل اعتراض است.

۳ - مهلت رسیدگی مالیاتی :

در راستای تکالیف فوق اداره امور مالیاتی مکلف است اظهارنامه مودیان مالیات بر درآمد را در مورد هر منبع که در موعد قانونی تسلیم شده است حداکثر ظرف یک سال از تاریخ انقضای مهلت مقرر برای تسلیم اظهارنامه رسیدگی نماید. در صورتی که ظرف مدت مذکور برگ تشخیص درآمد صادر ننماید و یا تا سه ماه پس از انقضای یک سال فوق الذکر برگ تشخیص درآمد مذکور را به مودی ابلاغ نکند، اظهارنامه مودی قطعی تلقی می شود.

هرگاه پس از قطعی شدن اظهارنامه مالیاتی یا بعد از رسیدگی و صدور و ابلاغ برگ تشخیص اعم از این که به قطعیت رسیده یا نرسیده باشد معلوم شود مودی، درآمد یا فعالیت های انتفاعی کتمان شده ای داشته و مالیات متعلق به آن نیز مطالبه نشده باشد، فقط مالیات بر درآمد آن فعالیت ها با رعایت **ماده ۱۵۷** این قانون قابل مطالبه خواهد بود. در این حالت و همچنین در مواردی که اظهارنامه مودی به علت عدم رسیدگی، قطعی تلقی می گردد اداره امور مالیاتی بایستی یک نسخه از برگ تشخیص صادره به انضمام گزارش

توجیهی مربوط را ظرف ده روز از تاریخ صدور جهت رسیدگی به دادستانی
انتظامی مالیاتی ارسال نماید.

به مثال زیر توجه کنید تا موضوع را به صورت ساده تر برای شما بیان کنیم :

موسسه حسابدانان در سال مالی ۱۴۰۳ فعالیت و درآمد داشته است و سال
مالی آن از ابتدای فروردین هر سال تا انتهای اسفند ماه همان سال می باشد.
از آنجایی که این موسسه شخصیت حقوقی می باشد، می بایستی تا ۴ ماه پس
از پایان سال مالی اظهارنامه مالیات بر درآمد خود موضوع ماده ۱۱۰ ق.م.م را به
سازمان امور مالیاتی تسلیم کند. یعنی تاریخ ۳۱ تیر ماه ۱۴۰۴.

سازمان امور مالیاتی مهلت دارد تا روز ۳۱ تیر ماه ۱۴۰۵ به اظهارنامه موسسه
رسیدگی کرده و برگ تشخیص مالیات بر درآمد را صادر نماید. همچنین
سازمان ۳ ماه از این تاریخ مهلت دارد تا برگه ی صادره را به مودی ابلاغ نماید
که می شود پایان مهر ماه سال ۱۴۰۵.

مرجع آموزشی حسابداران؛ واحد مالی کارفرمایان
ترتیبات فوق در شرایط عادی رخ می دهد اما ممکن است یکی از ۳ اتفاق ذیل
رقم بخورد :

الف) مودیان مالیات بر درآمد که در موعد مقرر از تسلیم اظهارنامه منبع
درآمد خودداری نموده اند :

سازمان امور مالیاتی به جای یک سال پنج سال مهلت رسیدگی و مطالبه
مالیات را دارد.

ب) مودی، درآمد یا فعالیت های انتفاعی کتمان شده‌ای داشته و مالیات متعلق به آن نیز مطالبه نشده باشد :

سازمان امور مالیاتی به جای یک سال پنج سال مهلت رسیدگی و مطالبه مالیات را دارد.

ج) در مواردی که اظهارنامه مودی در موعد مقرر رسیدگی نمی‌گردد :

اظهار نامه مودی، قطعی تلقی می‌گردد و اداره امور مالیاتی بایستی یک نسخه از برگ تشخیص صادره به انضمام گزارش توجیهی مربوط را ظرف ده روز از تاریخ صدور جهت رسیدگی به دادستانی انتظامی مالیاتی ارسال نماید.

• بشنوید : پادکست مرور زمان مالیاتی

۴ - برگ تشخیص مالیاتی چیست ؟

مرجع آموزشی حسابداران؛ واحد مالی کارفرمایان
در یک کلام : نتیجه محاسبات و حسابرسی گروه رسیدگی کننده مالیاتی

در ابتدا با چند مفهوم آشنا شویم :

۱ - مالیات ابرازی : زمانی که مودی اظهارنامه مالیاتی خود را به سازمان امور مالیاتی تسلیم می‌کند، میزان درآمد، بهای تمام شده و هزینه های یک سال مالیاتی را خود را در آن مشخص می‌کند و در نهایت مبلغ مالیاتی را که برای

کسب و کار خود منطقی و منصفانه می داند را در آن اظهارنامه مالیاتی نشان می دهد. به این مبلغ مالیات ابرازی می گویند.

۲ - مالیات تشخیصی : پس از فرآیند رسیدگی مالیاتی و حسابرسی گروه رسیدگی کننده به اسناد و مدارک و ابرازات مودی، مالیات جدیدی را برای مودی تشخیص می دهد و به او ابلاغ می کند که به آن مالیات تشخیصی می گویند.

۳ - مالیات قطعی : اگر شخصی به مالیات تشخیصی خود اعتراض نداشته باشد و یا اگر به آن اعتراض کند و مراحل دادرسی مالیاتی را طی کند، در نهایت در هیئت مرحله تجدید، مالیات قطعی می شود که پس از آن واحد مرحله وصول و اجرا می شود.

در نتیجه در می یابیم که :

مالیات تشخیصی طی برگه ای تحت عنوان برگ تشخیص مالیاتی در اختیار مودیان مالیاتی قرار می گیرد و به ایشان ابلاغ می گردد.

برای کسب اطلاعات بیشتر درباره مالیات، ورکشاپ رایگان احکام مالیاتی سال ۱۴۰۲ را مطالعه نمایید.

۵ - انواع برگ تشخیص مالیاتی ؟

۱ - برگ تشخیص مالیات بر درآمد (عملکرد)

۲ - برگ تشخیص مالیات حقوق

۳ - برگ تشخیص مالیات تکلیفی

۱) برگ تشخیص مالیات بر درآمد مربوط به عملیات اصلی شرکت مثل خرید و فروش ها، هزینه ها، سایر درآمدها، بهای تمام شده و سایر موارد است که پس از بررسی و حسابرسی مالیاتی صادر می گردد. در این برگه میزان مالیات عملکرد هر شخص مشخص می گردد.

مرجع آموزشی حسابداران؛ واحد مالی کارفرمایان
۲) اگر در محاسبات مالیات حقوق و کسر آن از حقوق کارمندان خطایی صورت بگیرد و مبلغ مالیات حقوق به درستی کسر نگردد یا اصلا کسر نگردد، بعد از رسیدگی به لیست حقوق و دستمزد، برگ تشخیصی بر مبنای ما به التفاوت لیست تسلیمی و مالیات پرداختی نسبت به مالیات قابل پرداخت واقعی صادر می گردد، که ممکن از جریمه های مواد ۱۹۷ و ۱۹۹ نیز شامل آن گردد.

ماده ۱۹۷:

نسبت به اشخاصی که به شرح مقررات این قانون مکلف به تسلیم صورت یا فهرست یا قرارداد یا مشخصات راجع به مودی می‌باشند، در صورتی که از تسلیم آنها در موعد مقرر خودداری و یا بر خلاف واقع تسلیم نمایند، جریمه متعلق در مورد حقوق عبارت خواهد بود از دو درصد (۲٪) حقوق پرداختی و در خصوص پیمانکاری یک درصد (۱٪) کل مبلغ قرارداد و در هر حال با مودی متضامنا مسئول جبران زیان وارده به دولت خواهند بود.

ماده ۱۹۹:

هر شخص حقیقی یا حقوقی که به موجب مقررات این قانون مکلف به کسر و ایصال مالیات مودیان دیگر است در صورت تخلف از انجام وظایف مقرر علاوه بر مسئولیت تضامنی که با مودی در پرداخت مالیات خواهد داشت، مشمول جریمه ای معادل ده درصد (۱۰٪) مالیات پرداخت نشده در موعد مقرر و دو و نیم درصد (۵ / ۲٪) مالیات به ازای هر ماه نسبت به مدت تأخیر از سررسید پرداخت، خواهد بود.

چنانچه مالیات توسط دریافت کننده وجوه پرداخت شود، در این صورت جریمه دو و نیم درصد (۵ / ۲٪) موضوع این ماده تا تاریخ پرداخت مالیات توسط مودی مزبور از مکلفین به کسر و ایصال مالیات، مطالبه و وصول خواهد شد.

۳) برگ تشخیص مالیات تکلیفی : در ابتدا باید دید تعریف مالیات تکلیفی چیست.

* ماده ۱۸۲ :

کسانی که مطابق مقررات قانون مکلف به پرداخت مالیات دیگران می‌باشند و همچنین هر کس که پرداخت مالیات دیگری را تعهد یا ضمانت کرده باشد و کسانی که بر اثر خودداری از انجام تکالیف مقرر در این قانون مشمول جریمه‌ای شناخته شده اند در حکم مودی محسوب و از نظر وصول بدهی طبق مقررات قانونی اجرای وصول مالیات‌ها با آنان رفتار خواهد شد.

عدم کسر و پرداخت مالیات‌هایی مانند مالیات تکلیفی موضوع تبصره ۹ ماده ۵۳ قانون مالیات‌های مستقیم (کسر مالیات از اجاره پرداختی) منجر به صدور برگ تشخیص مالیات تکلیفی می‌شود.

• مطالعه کنید : مقاله پایانه فروشگاهی چیست ؟

۶ - اعتراض به برگ تشخیص مالیاتی؟

یکی از اصل هایی که قانون مالیات های مستقیم بر آن استوار است، صحیح بودن مبلغ مالیات می باشد.

برگ تشخیص مالیات باید بر اساس مأخذ صحیح و متکی به دلایل و اطلاعات کافی و به نحوی تنظیم گردد که کلیه فعالیت های مربوط و درآمدهای حاصل از آن به طور صریح در آن قید و برای مودی روشن باشد. امضاء کنندگان برگ

تشخیص مالیات باید نام کامل و سمت خود را در برگ تشخیص به طور خوانا قید نمایند و مسئول مندرجات برگ تشخیص و نظریه خود از هر جهت

خواهند بود. در صورت استعلام مودی از نحوه تشخیص مالیات مکلفند

جزئیات گزارشی را که مبنای صدور برگ تشخیص قرار گرفته است به مودی اعلام نمایند و هرگونه توضیحی را در این خصوص بخواهد به او بدهند.

حال اگر این برگ تشخیص مورد پذیرش مودی نبود، چه اتفاقی می افتد؟

در مواردی که برگ تشخیص مالیات صادر و به مؤدی ابلاغ می شود، چنانچه مؤدی نسبت به آن معترض باشد، می تواند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ شخصاً یا به وسیله وکیل تام الاختیار خود با ارائه دلایل و اسناد و مدارک کتباً از اداره امور مالیاتی تقاضای رسیدگی مجدد نماید.

مسئول / مسئولان مربوط که از طرف سازمان امور مالیاتی مشخص می شوند، موظفند پس از ثبت درخواست مؤدی و ظرف مهلتی که بیش از چهل و پنج روز از تاریخ ثبت درخواست نباشد به موضوع رسیدگی و در صورتی که دلایل و اسناد و مدارک ابراز شده را برای رد مندرجات برگ تشخیص کافی دانستند، آن را رد و در صورتی که دلایل و اسناد و مدارک ابرازی را مؤثر در تعدیل درآمد تشخیص دهند، موارد تعدیل درآمد مشمول مالیات را مشخص نمایند. چنانچه مؤدی نظر مسئول / مسئولان مربوط در تعدیل درآمد مشمول مالیات را قبول نماید، درآمد مشمول مالیات تعدیل شده، قطعی است. در غیر این صورت برای رسیدگی به ما به التفاوت تا مبلغ مورد اعتراض مؤدی، موضوع به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع می شود. همچنین هرگاه دلایل و اسناد و مدارک ابرازی مؤدی را برای رد برگ تشخیص یا تعدیل درآمد مؤثر تشخیص ندهند، باید موضوع را مستدلاً در پرونده منعکس و مراتب را برای رسیدگی به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع نمایند.

سوال مهم :

اگر مودی در موعد مقرر ۳۰ روزه، که در متن فوق ذکر کردیم، به برگ تشخیص مالیاتی خود اعتراض نکند، چه اتفاقی می افتد ؟

در صورتی که مؤدی ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ برگ تشخیص مالیات قبولی خود را نسبت به آن کتباً اعلام کند یا مالیات مورد مطالبه را به مأخذ برگ تشخیص، پرداخت یا ترتیب پرداخت آن را بدهد، یا اختلاف موجود بین خود و اداره امور مالیاتی را به شرح ماده ۲۳۸ این قانون رفع نماید، پرونده امر از لحاظ میزان درآمد مشمول مالیات مختومه تلقی می گردد و در مواردی که مؤدی ظرف سی روز کتباً اعتراض ننماید و یا در مهلت مقرر در ماده مذکور به اداره امور مالیاتی مربوط مراجعه نکند، درآمد تعیین شده در برگ تشخیص مالیات قطعی است.

مرجع آموزشی حسابداران؛ واحد مالی کارفرمایان
۷ - سوالی درباره برگ تشخیص مالیاتی دارید، مشاوره مالیاتی کسب و کار خود را از ما بگیرید!

مشاوره مالیاتی، به عنوان یکی از حوزه های تخصصی موسسه حسابدانان می تواند شما را در جلوگیری از تعلق جریمه و مجازات های مالیاتی یاری نماید. پنل مشاوره مالی و مالیاتی ما آماده پاسخگویی به کلیه سوالات شما در حوزه حسابداری، مالیات، بیمه، قانون کار و مباحث مربوطه به صورت آنلاین و حضوری می باشد.

برای ورود به پنل مشاوره مالیاتی و پرسیدن سوالات خود [اینجا](#) کلیک کنید.

[فهرست کامل مقالات](#)

مرجع آموزشی [حسابداران](#)؛ واحد مالی کارفرمایان